

7. Байбарак М. А. Нераціональне розміщення об'єктів господарювання у зонах потенційної небезпеки, їхні вражаючі фактори // Актуальні проблеми життєдіяльності людини в сучасному суспільстві : тези доповідей здобувачів вищої освіти інженерно-енергетичного факультету та інших учасників освітнього процесу за результатами тематичного «круглого столу» на інженерно-енергетичному факультеті, м. Миколаїв, 18-20 листопада 2020 р. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2020. С. 104-106. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8155>.

8. Курепін В. М. Агрохімічне обслуговування та його вплив на екологічний стан і охорону навколишнього середовища / В. М. Курепін, В. С. Іваненко // Актуальні проблеми землеробської галузі та шляхи їх вирішення : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Миколаїв, 4-6 грудня 2019р. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 92 – 94. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6405>.

9. Артюхова Н. С. Загальна характеристика басейну річки Південний Буг та його іхтіофауни // Academician Leo Berg – 140 years: Collection of Scientific Articles Bendery, Moldova : Eco-TIRAS International Association of River Keepers, 2021. С. 280-284. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8876>.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІН «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» ТА «ОХОРОНА ПРАЦІ»

Іваненко В. С.,
*здобувач вищої освіти
освітньо-професійна програма 015 «Професійна освіта» (Технологія
виробництва та переробки продукції сільського господарства)»
Миколаївський національний аграрний університет*

Поліпшенню умов та підвищенню безпеки праці держава приділяє значну увагу, але студенти поки що не отримують достатніх знань і у них не виробляються уміння безпечно діяти як у побуті, так і на виробництві. Статистичні дані про вплив на людину різноманітних небезпек свідчать про зростання травматизму, аварій і катастроф, збільшення матеріальних збитків [1]. Продовжує зростати кількість жертв на виробництвах, автодорогах, у сфері побуту.

Ймовірність нещасних випадків чи професійних захворювань нині в Україні набагато вища, ніж у інших промислово-розвинених країнах. Щорічно на виробництві травмується близько 100 тис. осіб, з яких біля 1 тисячі гине, а понад 10 тисяч отримують професійні захворювання [2]. Це – непоправні і нічим не виправдані втрати усього нашого суспільства.

Широкий спектр небезпеки виробничого середовища вимагає набуття студентами знань, умінь і навичок виявлення небезпек і вмілого застосування засобів захисту від їхнього можливого впливу [3]. Доведено, що реалізація небезпек обумовлена, як правило, недостатньою увагою працівника до цієї проблеми взагалі, нерозумною схильністю до ризику, а також зневагою до небезпеки.

Багато в чому це пов'язано з обмеженими знаннями про можливі небезпеки і, що дуже важливо, про негативні наслідки їхнього прояву. Тому навченість працівників компетентних дій в умовах виробничої небезпеки – необхідна умова попередження нещасних випадків і профзахворювань.

Освіта та виховання у сфері безпеки життєдіяльності мають забезпечити формування цілісного знання і мислення, необхідних для прийняття обґрунтованих рішень на рівні людини, сім'ї, суспільства, держави. Дисципліни «Безпека життєдіяльності» та «Охорона праці» мають права на існування у закладі вищої освіти як самостійні, вони мають чітко визначені межі пізнання питань безпечної поведінки [4]. Вони вміщують як питання безпечної діяльності у побуті та природних умовах існування людини, так і питання того як запобігти техногенних аварій та небезпек на виробництві.

Але у навчальній дисципліні «Безпека життєдіяльності» опинилася значна частина тем, що стосуються охорони навколишнього середовища. Ці питання у великому обсязі також вивчаються у предметі «Основи екології», в якому дається аналіз і рекомендації щодо екологічно-раціональної діяльності людини [5]. Отже у деяких ЗВО у освітніх програмах поєднуються ці курси дисциплін.

Курси вищезгаданих дисциплін мають бути спрямовані на організацію заходів і засобів щодо забезпечення захисту населення від можливого впливу небезпек виробничого і невиробничого характеру, розкривати екологічні проблеми. Ефективність освітнього процесу з викладання цих дисциплін у першу чергу залежить від вибору викладачем форм, методів і прийомів проведення занять [6]. Викладач має бачити великі резерви використання в освітньому процесі сучасних досягнень науки і техніки, які поки що недостатньо ефективно використовуються.

Нині, як ніколи, зростає роль освіти у підготовці студента до самостійного життя у світі, де кількість надзвичайних ситуацій постійно збільшується, екологічна ситуація погіршується. Життєво необхідно озброїти молодь знаннями, вміннями і розумінням важливості збереження власного здоров'я. Тому виховання здорового покоління зі сформованою культурою безпечної поведінки, з засвоєними алгоритмами дій в умовах надзвичайних ситуацій - одне з пріоритетних завдань, яке стоїть перед освітою.

Отже, головна мета освітнього процесу з безпеки життєдіяльності та охорони праці – це оволодіння студентами конкретними знаннями та бажання здобувати нові знання, відкривати їх для себе самостійно, користуючись сучасними інформаційними технологіями. Активність – засіб реалізації потенціалу студентів для досягнення мети навчання, а рівень активності можна оцінити за кінцевим результатом, але обов'язково при цьому слід враховувати наявний рівень знань студента та шляхи одержання результату.

Бібліографічний список:

1. Курепін В. М., Демченко А. В. Проблеми екологічної свідомості здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти аграрного профілю // Осінні наукові читання : матеріали XXIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, секція № 10. Педагогічні науки, м. Тернопіль, 27 листопада 2019 р. – Тернопіль : ГО «Наука та освіта без кордонів», 2019. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6415>.
2. Курепін В. М., Горбунова К. М. Виховання культури безпеки студентів у процесі вивчення дисциплін безпеки // Регіональна культура в умовах глобалізації : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Глухів, 4-5 червня 2018 р. - Глухів : ВМУРЛ „Україна”, 2018. – С. 334 – 338. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6401>.
3. Овчаренко Н. І. Реалізація компетентнісного підходу у навчанні з дисципліни «Охорона праці в галузі» // Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 362-369. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10695>.
4. Курепін В. М. Проблеми вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльність» в Миколаївському національному аграрному університеті // Цивільний захист: збереження життя, матеріальних цінностей та довкілля: матеріали VI міжнародної заочної науково-практичної конференції, 01.03.2021. Мінськ, Республіка Білорусь : УЦЗ, 2021. С. 153-157. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8878>.
5. Мешкова В. В., Курепін В. М. Необхідність перегляду навчальних програм з дисципліни «Безпека життєдіяльність» // Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 355-360. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10656>
6. Жуминська Д. С., Курепін В. М. Форми та методи організації самостійної роботи студентів при вивченні дисципліни «Основи охорони праці» // Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 396-402. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10657>.

*Науковий керівник: В'ячеслав Курепін канд.екон.наук,
старший викладач кафедри методики професійного навчання
Миколаївський національний аграрний університет*